

Suomen Lähi-idän instituutin uutiskirje 3/2011

Tässä uutiskirjeessä:

- [Instituutin johtaja Ari Kerkkäsen katsaus](#)
- [Lukemista Levantista: Minna Lönnqvist: Jebel Bishrin vuoristo Syyro-Mesopotamiassa – liikkuvien yhteisöjen liha-aitta](#)
- [Päivi Kuosmanen instituutin uusi tutkija-koordinaattori](#)
- [Lähi-itä-kollokvio Helsingissä syyskuussa – ilmoittautuminen päättyy 31.7.](#)
- [Issa Touma luennoi Suomen valokuvataiteen museossa](#)

Instituutin johtaja Ari Kerkkäsen katsaus

Kenraaliluutnantti John Dill kuvaili tunnelmiaan saavuttuaan King David -hotellissa Jerusalemissa päämajaa pitäneiden brittijoukkojen komentajaksi Palestiinaan syyskuussa 1936 tavalla, joka muistuttaa tämän päivän tilannetta Syyriassa. Dill totesi raportissaan, että häntä ällistyttää eniten erikoinen rauhan ja sodan sekoitus Palestiinassa. Työtään ja asumistaan King David -hotellissa hän kuvasi seuraavasti: "Tämä hyvin rikas hotelli vaivaa minua. Se on täydellinen vastakohta maassa oleville olosuhteille. Orkesteri soittaa ja kauneussalongeissa käydään. Tämä kaikki samanaikaisesti kun ulkopuolella on käynnissä täysi kapina."

Damaskoksessa ja sen vanhassa kaupungissa asuessa ja toimiessa Syyrian tämän hetken haasteet näkyvät vain epäsuorasti. Basaarikaupat ja ravintolat ovat auki, elämä jatkuu, musiikki soi, hotellit – tosin lähes tyhjinä ja huoneet alennushintaisina – ovat auki. Turistit ovat melkein hävinneet kaduilta ja suurimpana päivittäisenä haittana lienee internet- ja puhelinyhteyksien satunnainen toiminta. Toisin paikoin maata, ja osittain myös Damaskoksen läheisyydessä, on puolestaan alueita, joita voisi kuvailla hyvin samalla tavalla kuin Palestiinan levottomuuksia vuosina 1936–39. Palestiinan mandaattihallinto kamppaili tuolloin kolme vuotta saadakseen tilanteen hallintaansa.

Syyrian levottomuuksien kehitys ja leviäminen enteilee sitä, että epävakauden ajasta on tulossa pitkä. Dillin kuvailema ristiriita rauhan ja sodan välillä on läsnä tämän hetken Syyriassa.

Suomen Lähi-idän instituutti joutuu sopeuttamaan tämän vuoden toimintaansa Syyriassa vallitsevan tilanteen johdosta. Kesäkuulle suunniteltu arabian intensiivikurssi peruttiin. Joitakin tapahtumia on siirretty myöhempään ajankohtaan, toisia naapurimaihin ja tälle vuodelle suunniteltu tieteellinen konferenssi, joka olisi keskittynyt klassista aikaa edeltävään Damaskokseen ja sen lähiympäristöön (The Damascus Region in Pre-Classical Era) siirrettäneen järjestettäväksi vuonna 2012.

Kaikki toiminta ei suinkaan lopu Syyrian tilanteen vuoksi. Syyskuussa järjestetään Helsingissä Lähi-itä-kollokvio, johon odotetaan runsaasti suomalaisia Lähi-idän tutkijoita ja opiskelijoita paikalle. Kollokvion yhtenä tavoitteena on vahvistaa Suomen Lähi-idän instituutin tutkimuksellisia ja koulutuksellisia yhteyksiä suomalaisten yliopistojen kanssa. Kollokvion yhteydessä järjestetään yhdessä instituutin ystävien kanssa iltatilaisuus, jossa vieraana on Lähi-idän kokemuksistaan kertova kansanedustaja Pekka Haavisto.

Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksen monikulttuurisuustyöryhmän kanssa Damaskokseen suunniteltu Kulttuurien välinen pedagogia -työpaja järjestetään lokakuussa Ammanissa. Ammanissa toteutetaan myös suomalaista muotoilua esittelevä näyttely yhteistyössä Suomen Damaskoksen suurlähetystön kanssa kuraattori Jarno Peltosen johdolla. Demokratiakehitystä Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa seurataan aitiopaikalta Helsingin yliopiston kanssa Kairossa järjestettävässä Demokratia arabimaailmassa -opiskelijaseminaarissa.

Tätä kirjoitettaessa syyrialaisen taidekentän ravistajana tunnetun galleristi ja valokuvaaja Issa Touman instituutin järjestämä Helsingin vierailu on jo ohi. Issa Touma järjestää taidefestivaaleja Aleppossa, ja instituutti on mukana tulevan syksyn Aleppon valokuvafestivaaleilla. Kulttuurilla ja taiteella on perinteisesti ollut tärkeä rooli myös harvainvaltaisemmissa ja vähemmän demokraattisissa yhteiskunnissa. Kansa on pyrkinyt puhumaan kulttuurin kautta silloinkin, kun muuta mielipiteenilmaisun vapautta on rajoitettu. Muutoksissa olevissa yhteiskunnissa kulttuuritoiminnan osuutta ei pidä aliarvioida. Se tarjoaa edelleen luovan ja kehittävän väylän mielipiteen ilmaisuun. Jatkuva kulttuuritoiminta antaa näköaloja ja toivoa tilanteissa, joissa tulevaisuuden näkymät ovat muuten synkkiä.

Arkeologi Minna Lönnqvistin Lukemista Levantista -kirjoitus kertoo suomalaisten vuosia kestäneistä yhteistyössä Syyrian kulttuuriministeriön muinaismuistoviraston kanssa tehdyistä kaivauksista ja niiden tuloksista Jebel Bishrin vuoristoalueella. Syyria on arkeologien aarreaitta, jossa monet menneistä vuosituhsista kertovat aarteet odottavat vielä etsijäänsä ja löytäjänsä. Syyriassa olisi kartoittamatonta kenttää suomalaisille arkeologeille tulevaisuudessakin.

Syyria ja sen muinaismuistot ovat olemassaolollaan innoittaneet myös kirjailijoita. Agatha Christie lienee näistä tunnetuimpia. Christie oli yhdessä arkeologipuolisonsa Max Mallowanin kanssa

mukana kaivauksilla Syyriassa ja Irakissa. Syyrian kävijän ei kannata ohittaa Alepossa Baron-hotellia, jossa Christie kirjoitti Idän pikajunan arvoitusta ja jossa hänen lisäksi myös Arabian Lawrence asusteli. Baron-hotellissa voi edelleen aistia viime vuosisadan alkuvuosikymmenten tunnelmaa. Instituutin kirjailijaresidenssien tavoitteena on tarjota suomalaisille kirjailijoille inspiraatioita, jotka voivat syntyä vain läsnäololla saatavista kokemuksista ja elämyksistä. Christie nautti kirjojen kirjoittamisesta autiomaassa vapaana puhelimen ja kaupunkielämän häiriöistä. Kirjailijaresidenssit eivät tarjoa samaa autiomaakokemusta – vaikka sekin on lähietäisyydellä, mutta instituutin Zeitunan talon kirjailijoille tarjoama rauha vanhan kaupungin sydämessä voi antaa samanlaisia luovia kokemuksia kuin mitä Agatha Christie sai Syyrian autiomaissa.

Syyrian tilanteesta ja sen luomista rajoitteista huolimatta instituutilla on myös hyviä uutisia. Tutkimustoiminta saa kaivattua lisävoimaa, kun fil. lis. Päivi Kuosmanen aloittaa määräaikaisessa tutkija-koordinaattorin toimesta heinäkuun alussa. Tässä uutiskirjeessä on myös Päivin esittely.

Seuraava uutiskirje ilmestyy syyskuussa 2011.

Minna Lönnqvist: Jebel Bishrin vuoristo Syyro-Mesopotamiassa – liikkuvien yhteisöjen liha-aitta

Suomalaiset ovat tehneet tieteellisiä tutkimusmatkoja Syyro-Mesopotamian alueella jo parisen sataa vuotta. Suomen oma ensimmäinen ja virallinen arkeologinen tutkimushanke alueella järjestettiin vuosina 2000-2010. Sen kohteena oli Jebel Bishrin laajaan Palmyranvuoristoon kuuluva pöytävuori Keski-Syyriassa. Suomalaistutkimuksen tarkoituksena on ollut inventoida ja kartoittaa vuoren lähes arkeologisesti tutkimattomalla seudulla havaittavia muinaisjäännöksiä ja nykybeduiinien asujaimistoja.

Lue koko kirjoitus instituutin kotisivulta www.damascus.fi > Tutkimus > Lukemista Levantista

Päivi Kuosmanen instituutin uusi tutkija-koordinaattori

FL Päivi Kuosmanen aloittaa määräaikaisessa tutkijakoordinaattorin työsuhteessa Suomen Lähi-idän instituutissa Damaskoksessa 1. heinäkuuta.

Päivi Kuosmanen viimeistelee väitöskirjaansa Turun yliopiston yleiseen historiaan hunnien väitetystä kuninkuudesta. Teemassa on kyse paimentolaisvaltio-käsitteen tutkimuksesta: millä edellytyksillä ilmiöstä voidaan puhua? Loppuvuodesta 2011 valmistuva väitöskirja on vahvasti sidoksissa Lähi-idän tutkimukseen, sillä paimentolaisuus on merkittävästi vaikuttanut alueen valtioiden muotoutumiseen ja kulttuureihin.

Kuosmasen väitöskirja on osa Suomen Akatemian rahoittamaa ja akatemiatutkija, FT dos. Maijastina Kahloksen johtamaa "Toiseus myöhäisantiikissa" -tutkimusryhmän toimintaa. Toiseuden metodologia sopii hyvin hunnitutkimukseen, sillä kaikki säilyneet hunnimaininnat ovat peräisin 300–400-luvun kreikkalais-roomalaisilta aikalaiskirjoittajilta. Aikalaiskirjoittajien hunnikuvauksissa korostuvat roomalaiselle maailmalle ominaiset termit sekä näkemykset paimentolaisista paikallaan asuvien yhteisöjen pahimpana uhkana. Tämä korostaa paimentolaistutkimuksen merkitystä, kun arvioidaan millaisesta tilanteesta hunnien yhteisömuodon ja johtajuuden kohdalla saattoi olla kysymys.

Kuosmanen on tehnyt tutkimusta aiemmin ulkomailla, mm. Bonnin yliopistossa ja taitelijatalo Künstlerhaus Schloss Wiepersdorfissa. Työkokemus kansainvälisten yhteyksien hoitamisesta ja kulttuuritapahtumien järjestämisestä perustuu työtehtäviin Suomen rakennustaiteen museossa ja Suomen ulkoasiainministeriön Afrikan ja Lähi-idän yksikössä.

Lähi-itä-kollokvio Helsingissä syyskuussa – ilmoittautuminen päättyy 31.7.

Mikä on suomalaisen Lähi-itä-tutkimuksen tila, mitä Suomessa tutkitaan ja kuka tutkimusta tekee – ja mitä Lähi-idässä tapahtuu?

Näihin ja muihin Lähi-itä-tutkimusta koskeviin kysymyksiin etsitään vastausta Suomen Lähi-idän instituutin yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Tampereen rauhan- ja konfliktintutkimuslaitoksen kanssa järjestämässä Lähi-itä-kollokviossa Helsingissä Tieteiden talossa (Kirkkokatu 6) 9.–10. syyskuuta 2011.

Kollokvion tavoitteena on koota mahdollisimman laajasti suomalaisia Lähi-itä-tutkijoita ja -opiskelijoita poikkitieteelliseen kollokvioon esittelemään tutkimuksia ja keskustelemaan Lähi-itä-tutkimuksesta. Kollokvion maantieteellinen rajaus käsittää perinteisemmän Lähi-idän alueen lisäksi reuna-alueet ml. Turkki.

Kollokvion pääluennoitsijoiksi on kutsuttu professorit Tuomo Melasuo (TAPRI), M'hammet Sabour (Itä-Suomen yliopisto) ja Martti Nissinen (Helsingin yliopisto). Heidän lisäksi professori Hannu Juusola (Helsingin yliopisto) esittelee suomalaisen Lähi-itä-tutkimuksen tilaa ja johtaja Ari Kerkkänen (Suomen Lähi-idän instituutti) instituutin tehtävää Lähi-itä-tutkimuksen tukijana ja mahdollistajana.

Kollokvioon osallistuvia tutkijoita ja opiskelijoita pyydetään valmistamaan noin 10-15 minuuttia kestävä esitelmä omasta tutkimuksestaan. Esitelmät kootaan aihepiireittäin tutkijapaneeliksi. Kollokvioon voi ilmoittautua osallistujaksi myös ilman oman tutkimuksen esittelyä.

Kollokvion osallistujille järjestetään cocktail-tilaisuus yhdessä Suomen Lähi-idän instituutin säätiön ja Suomen Lähi-idän instituutin ystävät ry:n kanssa ensimmäisen kollokviopäivän iltana. Cocktailtilaisuuden vieraana on kansanedustaja Pekka Haavisto.

Kollokvioon ilmoittautumiset 31. heinäkuuta 2011 mennessä Lähi-idän instituuttiin sähköpostitse (institute@damascus.fi). Ilmoittautumisen yhteydessä pyydetään ilmoittamaan osallistujan koko nimi, yhteystiedot, oppiarvo, oppiala, yliopisto tai tutkimuslaitos sekä esitelmän nimi. Kollokviota koskeviin tiedusteluihin vastaa instituutin johtaja Ari Kerkkänen (ari.kerkkanen@fime.fi).

Kollokvion lopullinen ohjelma julkaistaan ilmoittautumisajan päätyttyä.

Issa Touma luennoi Suomen valokuvataiteen museossa

Syyrialainen valokuvaaja ja kuraattori Issa Touma luennoi Suomen valokuvataiteen museossa 7.6.2011 teemasta *Contemporary Art in the Middle East - Developing Cooperation Between East and West*. Paikalle saapui mukavan kokoinen joukko kiinnostuneita kuulijoita. Tilaisuuden päätteeksi suomalaisilla valokuvaajilla oli mahdollisuus esitellä portfolioitaan Toumalle. Luentotilaisuus oli osa Suomen Lähi-idän instituutin, Näyttelyvaihtokeskus FRAMEn ja Aleppo International Photography Festivalin yhteistyötä ja Issa Touman kuratointimatkaa Suomeen.

Touma kuvaa matkaa mielenkiintoiseksi.

Matkan tuliaisiksi hän sai kontakteja suomalaisiin kuvataitealan toimijoihin sekä löysi suomalaista valokuvataidetta, jota hän asettaa näytteille johtamalleen Aleppo International Photography Festivalille syyskuussa Syyriassa.

Suomen Lähi-idän Instituutin uutiskirje ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Sen voi tilata osoitteesta fime@fime.fi tai lukea instituutin kotisivulta www.damascus.fi